

Kiszéző

Kisze, kisze szalmából,
Perzselődj a lángoktól.
Vörös táncban hamvadj el,
Nekünk most már tavasz kell!

Kisze, kisze halálad,
Könnyű lesz, majd meglátod.
Pernyeként az égbe szállj,
Napsugarat megtalálj!

Kisze, kisze tél hava,
Jégszakállú, menj haza.
Dideregtünk eleget,
Vártuk már a meleget!

Kisze, kisze áldozat,
Tűz emészt, nem kárhozát
Emléked még bennünk él,
Eltűntél már, mint a tél!

Viszik a Kiszét, várják a tavaszt

Vígsg legyen!

Farsang van most,
ne feledd el.
Maskarádat
fürgén vedd fel!

Szól a duda,
szedd a lábad,
perdülj, fordulj,
fürgén járjad!

Libbenjen a
pörgős szoknya,
a nadrág is
vigan ropja!

Dobbanjon a
bundás bakancs,
vígsg legyen,
ez a parancs!

kek kudarctűrő képessége, akarata, önbizalma, mások iránti bizalma. Gyermekünk megbecsülését, önbecsülését a gyermeki tevékenységek, alkotások dicséretével, közösség általi elfogadásával kívánjuk elérni. Méltóságuk tiszteletben tartásán az alapvető emberi szabadság és a gyermeki jogok biztosítását értjük. A gyermekek biztonságérzetét derűs, szeretetteljes óvodai légkör kialakításával erősítjük.

Farsangra készülődve

Rendhagyó napra ébredtünk 2009. január 13-án. Az óvoda lehetőséget adott a szülőknek és gyerekeknek arra, hogy nyílt nap keretein belül együtt készülődjünk a farsangra. Gyermekimmel frissen, vidáman érkezünk az óvodába. A kisebbik fiam Csig csoportos, megbeszéltük, hogy itt kezdjük a napot. Mikor beléptünk a terembe, jókedvű szülők, izgatott gyerekek kavalkádja fogadott. Nagy volt a nyüzsgés az asztalok körül. Vonzották a

➡ Szülői segítséggel készülnek a maskarák ➡

gyerekeket a színes papírok, és színes golyócskával teli tálak, amik felhasználásával végül elkészítettünk egy farsangi álarcot, valamint egy vidám bohócfejet. A különleges és mégis családias légkör teljesen elvarázsolt. Egy asztalnál dolgozott gyerek, szülő, óvónő és az óvodavezető, Csura néni is. A gyerekek az elkészített művükkel büszkélkedtek, melyeket Zsófi és Mariann óvónéni, elismerő és dicséretes szavakkal illeltek. Természetesen a garázsépítés és autózás sem maradhatott el. Miután kijátszottuk magunkat kisfiammal, indultam a Méhecske Csoportba a nagyobbik fiamhoz, aki a folyóson kikukucskálva már nagyon várt. Kézen fogott és bevezetett a terembe. Büszkén mutatta a falakat díszítő farsangi álarcokat, bohócokat, amiket ők készítettek, majd izgatottan hívott oda az egyik kisasztalhoz. Nagyon ötletes feladatot kaptunk. Egy bohócot készítettünk, papírszalagokból szőtt ruhával, és bár elsőre nehéznek tűnt, mielőtt zavarba jöttem volna, Ica néni gyorsan a segítségünkre sietett,

📍 Egy asztalnál dolgozott gyerekek és szülő 📍

📍 Vígsg legyen! 📍

és néhány jó tanács és javaslat után nagyfiam irányításával szépen elkészítettük a művet. Miután Ica néni és Magdi néni megcsodálták a mi kockás nadrágos bohócunkat is, elköszöntem nagyfiamtól, aki pár perc múlva már elmélyülten játszott a barátaival.

Látszott a gyerekeken, hogy ez a nap különlegesen szép emlék lesz a szívükben, ahogy a miénkben is. Már most nagyon várjuk a következő nyílt

napi programot. Én biztosan ott leszek a fiaimmal!

Horváthné Laczkó Dóra
szülő

Farsangi multság az óvodában

A farsang évszázadok óta tartó, évenként ismétlődő ünnepsorozat, mely a vízkereszt napjához

tól a húsvétot megelőző negyvennapos nagyböjt kezdetéig tart. Vidámsággal kezdődik, és böjttel ér véget. A farsang a tél és a tavasz küzdelmének szimbolikus megjelenítése is egyben, a tél búcsúztatása és a tavasz várásának ünnepe. A nagy evések és ivások időszaka ez, mellyel szimbolikusán a természetet kívánták nagy bőségre készíteni. A farsang szó hallatán szinte mindenkiben az álarcosbálok, táncos multságok hangulata, a jelmezes felvonulások színes kavalkádja elevenedik meg. A farsangot idén is a gyerekek várták a legnagyobb izgalommal. Az óvodai multságra február 14-én került sor az iskola tornatermében. Kedves szokás, hogy a jelmezeket vidám műsorok keretében csodálhatjuk meg. A Pillangó, Méhecske és Ka-

tica csoportosok színvonalas szerepléssel és tánccal örvendettették meg a közönséget. Fokozta a hangulatot, hogy az óvodában rendszeresen tornázók mókás robottáncot mutattak be, majd a táncszíni forgatagban körjátékozhatunk. Az est végén fáradt, de közös élményekben gazdag felnőttek, kalózkodók, királylányok, lovagok, boszorkányok tértek haza.

Bánfiné Takács Tímea
szülő

Nem szakad a lánc

2009-ben sem szakadt meg a lánc: Heinczinger Miklóstól januárban tavaszváró dalokat hallhattunk, melyeket zenésztársával, Hoppál Mihállyal közösen különböző hangszere-

Következő fontosabb eseményeink

- » Anyák napja: április 30.
- » Beiratkozás: május 5–6.
- » Összevont közösségi gyermeknapon veszünk részt
- » Évzáró, ballagás: június 4–5.
- » Júliusban az óvoda zárva tart

A sződi Heinczinger Miklós és Hoppál Mihály

A dal a miénk

ken kísérték, a gyerekek pedig hol énekelve, hol tátott szájjal hallgatták.

Köszönjük nekik a csodálatos előadást.

Az óvodai hospitálásról röviden

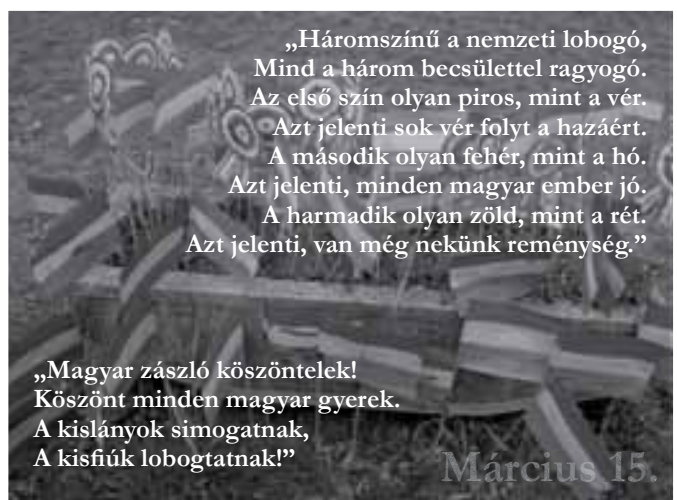
Óvodánkban az óvónők belső hospitálást tartottak, amely nekem, kívülállóknak igen érdekes és tanulságos volt. A bemutató előadásra illetve tapasztalatszerzésre izgalommal készültek a pedagógusok. Sajnos volt olyan csoport, ahonnan 10 fő is hiányzott.

Az eseményből a gyermekek csak annyit vettek észre, hogy a saját két óvó és dajka nénin kívül még 3-4 óvónő ül a terem sarkában. A Csiga Csoportba járnak a legkisebbek, akik ősszel lettek ovások, vagy most „beszoktatósok”. Már közöttük is kialakult a csoportszellem, bekapcsolódnak a közösségi munkába, a közös játékba. Az „új gyerekek” hamar rájöttek, kinél talál vigasztalást, ő Csura néni ölébe ült és úgy verselgetett. A Katica Csoport komoly feladatot kapott: egy gyermek nagyságú bohócot kellett rajzolni és kifesteni közösen, saját ötletek alapján. Ez olyan kiválóan sikerült,

hogy a bohócot farsangi bálón dekorációként láthattuk viszont. Az érzékszervekkel (hallás, tapintás, látás) kapcsolatos játékokban a kicsik úgy elmerültek, hogy észre sem vették az idő múlását. Az óvónők a gyermekekkel egyénként és csoportosan is foglalkoznak, ilyenkor a fantázia, ötletgazdaság, kezdeményezőkézség egyaránt fontos szerepet tölt be. A pedagógus egy-egy pillantása, kézmozdulata elegendő ahhoz, hogy a munka rendben, csendben, zökkenőmentesen menjen. A háttérmunkát a dajkák biztosítják. Az óvónők ezeket a foglalkozásokat a

saját csoportjukban mutatták be, melyet a végén a kollégák egymás között értékelték. Mindenki elmondta tapasztalatát, véleményét, feltette kérdését. A belső hospitálás emeli óvodánk nevelő munkájának minőségét, szorosabbá teszi a pedagógusok együttműködését, erősíti az óvodás és nevelője kapcsolatát, és biztosítja a családi hangulat kialakulását.

Ivanics Istvánné
elnök
Oktatási és
Kulturális Bizottság

„Háromszínű a nemzeti lobogó,
Mínd a három becsülettel ragyogó.
Az első szín olyan piros, mint a vér.
Azt jelenti sok vér folyt a hazáért.
A második olyan fehér, mint a hó.
Azt jelenti, minden magyar ember jó.
A harmadik olyan zöld, mint a rét.
Azt jelenti, van még nekünk reménység.”

„Magyar zászló köszöntelek!
Köszönt minden magyar gyerek.
A kislányok simogatnak,
A kisfiúk lobogtatnak!”

Március 15.

Hospitálás (vendégség)

Tapasztalatszerzés az iskolában (óvodában) és az ahhoz szorosan kapcsolódó más nevelési intézményekben folyó nevelőmunkáról. Élményszerzés az iskola (óvoda) belső világáról, a pedagógusi tevékenységről. A látott tapasztalatok, jelenségek, esetek, pedagógiai, pszichológiai elemzése.

A Szódi Mária Karitászcsoport bemutatkozása és tevékenysége

A karácsonykor bemutatott pásztorjáték szereplői

Hálás szívvel köszönjük mindazok segítségét és érdeklődését, akik részt vettek a jótékonyági műsorunkon, és adományukkal segítettek a rászorulókat. Isten fizesse meg mindenkinek, és adja vissza százszorosán mindazoknak, akik segítő kezüket felénk nyújtották. Isten áldása legyen rajtuk! Külön köszönetet szeretnénk mondani Gyuri atyának, aki jó szívvel, szeretettel, atyai gondoskodásával mindenben segítőkész volt. Neki is

köszönhető a pásztorjáték megvalósulása. Az igazat megvallva akartuk is, meg nem is, mert féltünk attól, mit mondanak majd mások, hogy mi, „öregek” betlehemes játékkal foglalkozunk. De Gyuri atya biztató szava meggyőzőtt minket, és lelkileg úgy felkészített bennünket, hogy belemertünk és el is játszottuk. Igaz az a közmondás, hogy „öregkor második gyermekor”, így mi is elvegyültünk a gyerekekkel, és előadtuk a szép, hagyományos

pásztorjátékot, aminek igen nagy sikere volt.

Hála és köszönet az Égieknek, hogy velünk voltak és segítettek, mert minden jól sikerült. Község – és bevétel is volt. Istennek legyen hála mindenért, mert a pénzüsszezből, ami bejött húsvétra tudunk egy kis csomagot készíteni a rászorulóknak.

Mi karitás tagok csak tizennégyen vagyunk, ami azt jelenti, hogy mindegyikünk csak egy rászoruló választathatna – de a segítségre szorulóknak nagy száma miatt van olyan tagunk is, akire két személy jut. A polgármesteri hivatallal egyeztetünk azoknak a nevével, akiknek segítségre van szükségük. Sajnos csak annyi csomagot tudunk készíteni, amennyi pénzünk van.

Hogy miből van pénzünk? A ruhaosztásnál van egy kis adománydoboz, ott is gyűlik egy kis pénz – amit nagyon szépen köszönünk. Annak is örülünk, ha jönnek a ruhákért és visznek kedvükre valót. Minden hónapban tartunk összejövetelt a plébánián, és akkor mindenki 200 Ft-ot tesz a közös kasszába, így is gyűlik a pénzünk. A templomban is van egy perselyünk, amibe a

hívek a karitás céljaira adományoznak.

A karitás gyűlést mindig imával kezdjük és imával is fejezzük be. Január hónaptól imádkozunk a *Magyarság öt-seb títka rózsafüzért*, ezt vállalta a csoport magyar hazánkért, az ifjúságért, papi és szerzetesi hivatásokért. Ezt a rózsafüzért végezzük együtt, de otthon egyénileg is imádkozunk.

Itt szeretném megragadni az alkalmat és hirdetni: ha bárkinek szüksége van valamilyen segítségre, nyugodtan keressen fel bennünket, a plébánián! Minden hónap első szombatján 8.00–11.00 óráig ott vagyunk. A karitás tagok szívesen állnak mindenki rendelkezésére és segítségére.

Sánta Sándorné
a karitás csoport
vezetője

Nagyböjt – A bűnbánat ideje

A nagyböjt a húsvétot megelőző időszakra esik (idén február 25-től április 8-ig), melynek lényege a lelki felkészülés a kereszténység legfontosabb ünnepe, Jézus feltámadására.

A böjti időt húsvéti bűnbánati időnek is hívjuk. A bűnbánat szó sokakban negatív asszociációkat vált ki. A bűnbánatot a bűnbánat cselekedeteihez, a gyászhoz, a bánathoz és a töredelemhez kapcsolják. A német büssen szó tulajdonképpen ezt jelenti: 'kijavítani,

jobban cselekedni, jóvátenni, helyreállítani, meggyógyítani'. A böjti idő tehát olyan idő, amikor megpróbálunk jobban, nemesebben cselekedni, mint máskor.

A bűnbánat többnyire valamilyen konkrét bűnbánati cselekedettel van kapcsolatban. Tulajdonképpen abban áll, hogy figyelmesebben és körültekintőbben éljük életünket, hogy pontosabban végezzük munkánkat, mint egyébként, hogy intenzívebben imád-

kozunk, hogy tudatosabban ápoljuk kapcsolatainkat, és egészen átadjuk magunkat a jelennek.

A bűnbánat másik kifejezése a **megtérés**. A megtérés szóval a magyar nyelv a convertere (megfordulni) szót fordítja. A szó olyan utat jelöl, amelyen az ember ismételtén visszafordul. A böjti idő arra hív, hogy pontosabban vizsgáljuk meg útjainkat: Hová megyek? Milyen úton haladok? Tovább visze az út? A helyes úton járok-e? Egyáltalán úton vagyok-e, vagy egy helyben toporgok és nem haladok előre? Merre vezet az én belső utam? Útjainkat idő-

ről időre át kell vizsgálnunk. Megállunk és feltesszük magunknak a kérdést: érdemes-e mindenáron továbbmennünk? Ha felismertük, hogy utunk tévút, kerülő út vagy veszélyt rejt számunkra, akkor meg kell fordulnunk, hogy megtaláljuk azt az utat, amely célhoz vezet, emberré válásunk céljához és Istenhez, aki az út végső célja.

A böjti idő arra hív, hogy keressük meg azt az utat, amelyen megvalósíthatjuk az egyedi személyt: azt, amit Isten elgondolt rólunk. Lehetséges, hogy az úton, amelyen eddig jártunk, meg kell fordulnunk,

hogyan megtaláljuk személyes utunkat.

Az ember azzá válik, amit gondol. Ezért érdemes odafigyelni gondolatainkra: nem tesznek-e minket betegg, nem húznak-e minket lefelé, nem váltanak-e ki bennünk elégedetlenséget és keserőséget. Azt hisszük, hogy objektíven gondolkodunk, ám a valóságban sok előítéletünk és érzelmünk korlátozza gondolatainkat.

A böjti idő arra ösztönöz bennünket, hogy **megújítsuk gondolkodásunkat**. Meg kell vizsgálnunk, hogy mit is gondolunk, mennyire ártunk gondolatainkkal önmagunknak. Megfelel-e gondolkodásunk a valóságnak, vagy meghamisítjuk a realitást? Ha foglalkozásomat és munkámat negatívan értelmezem, ha azt gondolom róla, hogy unalmas, hogy túlterhel és kizsákmányol, akkor valóban ilyen hatást fog gyakorolni rám. Gondolkodásomtól függ, hogyan érzem magam, miként találkozom a körülöttem élő emberekkel, és hogyan élem meg a hétköznapijaimat. Azt gondolom-e, amit körülöttem mindenki gondol – vagy Isten gondolatait gondolom?

Pál apostol azt kívánja tőlünk a rómaiakhoz írt levelében, hogy vizsgáljuk felül gondolkodásunkat: „Ne hasonlítatok a világhoz, hanem gondolkodástokban megújulva alakuljatok át, hogy felismerjétek, mi az Isten akarata, mi a helyes, mi a kedves előtte és mi a tökéletes.” (Róm. 12, 2) Ha Isten szemével nézzük a valóságot, világosan felismerjük, hogy mi jó a számunkra, mi tesz egészsé és egészségesé bennünket, és mi vezet el az igazi életre.

Nagyon gyakran csak a felszínt látjuk. Látjuk azt, ami a világban történik – ám az értelmét nem ismerjük fel. Gondolkodásunk megújulása

azt jelentené, hogy a dolgok mögé nézünk, felismerjük Istent mint minden létezés tulajdonképpeni alapját.

Gyakorlásra van szükség, hogy az embereket és a dolgokat előítéletektől és ítéletektől mentesen tudjuk látni: egyszerűen hagyjuk őket megmaradni a titokban, jóleső érzéssel nézzük őket, hagyjuk őket létezni. Aztán gondoljunk a dolgok mögé, s majd mindenben meglátjuk Istent.

Magyarországon a kereszténységgel együtt vezették be azt az egyetemes egyházi előírást, amely a farsang végétől húsvétig tartó időszak, a nagyböjt valamennyi napját absztinenciával (az állati eredetű élelmiszerektől való tartózkodással), ezenfelül pedig az időszakot a vasárnapok kivételével valóságos böjttel (jejunium, a jóllakás korlátozásával) megtartani rendelte. Noha az utóbbi kikötés alól széles körű felmentések voltak, az előírt böjti napok száma szerint neveztek a nagyböjti időszakot negyvennapos böjtnak is, ami a kezdetén hamvazószerdától számított töredék hétből (4 nap) és hat teljes hétből (36 nap) jön ki, a vasárnapok nélkül. A 16. század végén a magyar katolikusoknál e napokon a húsféle, szalonna és szalonnazsír mellett még a tejtermék és tojás fogyasztása is kerülendő volt. A tej és tojás fogyasztásának böjti tilalma alól a 17. század elején kapott Magyarország Rómától felmentést. A nagyböjti étkezéshez a római katolikus lakosság a 17–19. században növényi olajat és olvasztott vaját gyűjtött a főzéshez előre.

A húseteltől való nagyböjti absztinencia hivatalosan a 20. század elején rövidült meg lényegesen. 1906-ban a római katolikus egyház a húsetelt már csak hamvazószerdán és a nagyböjt három utolsó napján

tiltotta, és rövidesen a disznózsír használatának tilalmát is feloldotta.

Az utóbbi húsz évben nemcsak az Egyház, hanem az orvostudomány is újra felfedezte a **böjtölést**. Évtizedek óta egyre engedékenyebben lazítjuk fel a böjti előírásokat. Már nem értjük, hogy mi a böjt értelme. Aki a böjti időben rászánja magát, hogy egy hétig böjtöljön: semmi szilárd ételt nem vesz magához, hanem sok teát, vizet vagy gyümölcslejt iszik, az megtapasztalja, milyen jótékony hatása van a böjtölésnek. Az első napokban jelentkező nehézségek után már nem fog éhséget érezni. Szabadabbnak érzi magát. Kezei áteresztőbbek, gyengédebbek lesznek. Éberebben fog a természetben járni. Mozdulatai lelassulnak. Megszűnik a zaklatottsága. Kialakul benne az az érzés, hogy a hajsza nem tesz jót.

Lehetséges, hogy amikor böjtölünk, egyszer csak bosszúság és elégedetlenség fog el bennünket. Hétköznapijaink

ból jól ismerjük azt a mechanizmust, hogy mindig akkor eszünk túl sokat, ha családunk vagy egyedül érezzük magunkat, s ilyenkor evéssel csillapítjuk bosszúságunkat vagy magányunkat, mivel többé már nem akarjuk érezni indulatainkat. Ám ez az út még nagyobb elégedetlenségbe torkollik. A böjtöléssel azonban megfordítjuk ezt a mechanizmust. Istenhez vezető utunkat csak akkor járhatjuk Jézuséhoz hasonló világsággal és határozottsággal, ha kibírjuk ezt a szembesülést.

A böjtölés megtisztítja és salaktalanítja a testet. Úgy is értelmezhetnénk, mint a test és a lélek tavaszi nagytakarítását. Ezt a tavaszi nagytakarítást szó szerint is vehetjük. A testi böjtölés terjedjen ki hétköznapijaink megtisztítására és salaktalanítására is. A nagytakarítás lakásunknál kezdődik. Milyen lomtól lehetne megválni, mi az a fölösleg, amit odaadhatok? Mít ajándékozhatnék el, mitől szeretnék megszabadulni?

A tavaszi nagytakarítás azonban tevékenységeimre és szokásaimra is kiterjedhet. Miként lehetne salaktalanítanom napi programomat, lassítanom a hajszát?

A testi böjtölés akkor segít éberebbé és szabadabbá válnunk, ha lelki böjtöléssel van egybekötve. Böjtölés és imádság egybetartozik. Böjtölve jobban rá tudunk hagyatkozni az imádságra vagy az elmélkedésre. Mindenekelőtt azonban intenzívebbé teszi a másokért mondott közbenjáró imánkat. Bajban lévő barátainkért gyakran és viszonylag eleget imádkozunk. Ha azonban egész nap tudatosan böjtölök és imádkozom a másik emberért, akkor testemet is átjárja a közbenjárás. Testem arra kényszerít, hogy gondoljak rá. Ki az, akiért tudatosan szeretnék böjtölni és imádkozni? Érzem-e, hogy pusztán beszélgetéssel már semmit sem tudok megváltoztatni, hogy segítőkészségem tehetetlen marad? Paradox dolog, hogy éppen akkor, amikor a böjtölésben vitalitásunkat gyengítjük, imádságunk intenzívebben száll Istenhez. A böjtölésben megvalljuk tehetetlenségünket és Isten elé tárjuk. Érezzük, hogy rászorulunk Isten segítségére. Együttal bízhatunk is abban, hogy Isten gondoskodik arról a társunkról, akiért böjtölünk.

A böjtölő embernek kevesebb alváásra van szüksége, így éberem tud imádkozni. Sebbebb lesznek az álmái is. A misztikusok mindig azt várták, remélték a böjtől, hogy általa fogékonnyá válnak Isten belső világosságára, amely a lelkükben világít. A böjtölés érintkezésbe hoz bennünket azzal a hallgatag benső térrel, ahol maga Isten lakik bennünk. A benső otthonba vezet bennünket, ahol otthon érezhetjük magunkat, mert bennünk lakik Isten, a titok.

Sokan negatív érzésekkel viszonyulnak a böjti időhöz. Le kell mondanunk az édeseségről és nélkülözniük kell a szép ünnepeket. Nem ihatunk alkoholt. Mi lehet a lemondás értelme? A lemondást úgy érthetnénk, mint belső szabadságra segítő tréninget. A sportoló, aki bajnokságra készül, lemond néhány kellemes dologról, de szívesen teszi, mert célja van. Büszkeség tölti el, ha megrövidíti futamidejét, ha pár centivel távolabb vagy magasabbat ugrik. Vannak, akik a böjt során tudatosan lemondanak az alkoholról. Bizonyítani akarják önmaguknak, hogy nem alkoholisták. Büszkék magukra, ha hét héten át sikerül megállni, hogy egy csepp alkoholt se igyanak. Ez azzal az öntudattal tölti el őket, hogy dönteni képesek önmaguk felett, hogy nem alkoholfüggők. Még mindig saját elhatározásaik, nem pedig igényeik irányítják őket.

A lemondás teszt arról, hogy szabad vagyok-e. Bizonyítani szeretném magamnak, hogy sem az alkoholtól, sem a kávétól nem függök, hogy tudok e drogok nélkül élni. Ha ez a bizonyítás sikerül, ismét visszanyerhetem jó lelkiismeretemet. Bizonyítani szeretném azt is, hogy ura vagyok önmagamnak. A görögök *autarkianak* nevezik a szabadságnak ezt a fajtáját. Az autarkia abban áll, hogy ura vagyok önmagamnak, birtoklom magamat, hogy rendelkezem önmagam fölött. Miközben önmagunkról döntünk, felfedezzük emberi méltóságunkat. Ha ugyanis emberektől vagy dolgoktól függök, méltóságom is csorbul. A méltáshoz szervesen hozzátartozik a szabadság.

A böjti időben azonban nemcsak tesztelni akarjuk magunkat arról, hogy szabadok vagyunk-e, hanem be is gyakoroljuk magunkat e **ben-**

A Kedves Babák, Mamák!

Örömmel hívunk meg Titeket a sződi plébániára a

keddenként 10 órától

megrendezésre kerülő

Baba–Mama Klub

találkozóira, ahol játszósarokkal, mondókázással, énekekkel, egyes alkalmakkor a kismamák számára tartott **hasznos előadásokkal** valamint bölcsődés korú **gyermekeknek szóló foglalkozásokkal** várunk Benneteket.

Gyertek és töltsétek el pár órát közösségben, nyugodt környezetben, hogy megoszthassátok egymással élményeiteket!

Házigazda:

Urbanik György atya

Szervezők:

Gyutai Zsuzsanna, Mezei Mária

ső szabadságba. Ismerjük függőségeinket, és sohasem fogunk teljesen megszabadulni tőlük. Egy meghatározott időre azonban begyakorolhatjuk, hogy lemondunk az autózásról, lekapcsoljuk a tévét, elzárjuk az alkoholt, kevesebb kávé iszunk. Ne kísérelje ezt az edzést düh. Ha egy sportoló elkeseredetten edz, nem jut tovább. Játékosan, örömmel kell edzenünk. És fantáziára is szükség van, hogy olyan edzési tervet állítsunk össze, amely felüdít.

Aki edz, annak határozott céljai vannak. Mi lehet ennek a böjti időnek a célja? Mit

szeretnék begyakorolni? Hová szeretnék eljutni? Ha ismerem a célt, megtalálom az utakat is, amelyek közelebb visznek hozzá. Át kell gondolnom, mit szeretnék ebben a nagyböjti időben begyakorolni, és hogyan tudom örömtelivé tenni az edzést.

(Anselm Grün: *Österlich leben*, Verlag Herder, Freiburg im Breisgau, 2001. Fordította: Horváth Dori Tamás OSB nyomán.)

Urbanik György SDS
plébános

Nincs itt, mert feltámadt!

(Máté evangéliuma 28. rész 1–10.)

Kedves Testvérek, menjünk ünnepi zarándoklatra a sírhoz, ahol Üdvözítőd eltemetett!

Jöjj, ha reménytelen vagy, mert meghalt, de jöjj akkor is, ha emlékszel ígéretére, és csírázik benned valami tikos remény! Jöjj, bár tudod, hogy a feltámadásnak nem lehetsz tanúja, mert az éppoly titokzatos, mint a szűztől születés! Láthatod viszont, hogy a sír üres... És mert tudod, hogy máskor sem könny, sem jajkiáltás nem perli vissza tőle foglyait, ha most mégis üres, megsejtheted, mi történt. „*lebetetlen volt, hogy a halál fogva tartsa őt*” (Ap.Csel. 2:24).

Igaz, csupán megsejtheted, mert a halál ősi végzés jogán ma is visszavonhatatlanul fogva tartja, akit egyszer megkaparintott. Mégis – bár *most még nem látjuk, hogy minden Jézus uralma alatt áll* – az üres sír reményre jogosít.

De nem kell e felderengő reménynél megállnod! Hallhatsz

vakító fehérségbe öltözött, vilámtekintetű lényről. Barát és ellenség egyaránt bizonyoságot tesz, hogy találkozott vele. Ne csodáld, hogy ez a találkozás az örököt megbénította; a halandó találkozása az örök világ erőivel hogyné lenne riadalmas! Épp azért ámulj el azon, hogy mégis vannak, akiknek a hírnök ezt mondja: „*ti ne féljétek!*” És jól jegyezd meg, hogy ennek titka a Megfeszített keresésében van: a félelem itt válik jogos bizakodássá, és itt hangzik a látásra hívó szózat és az éltető emlékeztetés: „*megmondta*” (6. v.)!

Jól figyelj, mert az égi követ e hűségesekre neked is szóló üzenetet bízott: „*mondjátok meg tanítványainak, hogy feltámadt a halottak közül*”. Ne mondd, hogy ez annyira szép, hogy hinni is nehéz, mert megbízható tanúk során jutott el hozzád az evangélium! Mögöttük a Feltámadott áll, aki maga is megjelent nekik, megismételte

a bátorítást, megerősítette az üzenetet: „*menjete el, adjátok hírül atyámfiaiának*”. Fel tudod-e fogni valaha is, mit jelent, hogy a Szűztől született és Feltámadott nevez testvérének? Megérted-e az „*ott megláttnak engem*” üzenet kettős titkát: itt is megmutatja magát, de majdani örök látásra hív.

És az ünnepi zarándoklat végére belátod-e, hogy újfajta félelemmel és a nagy örömmel örvendezők futásával kell eltávoznod a sírtól? Újfajta félelemmel, hiszen a régít oszlató bátorítással találkoztl követeknek ajkán, sőt igéjének szavában is. Ám közben elért a Feltámadott örök világának érintése is: és ez bátorságos, de szentségével mégis remegtető. Ő maga testvérének szólít, fensége mégis hódolatra kényszerít (9. v.). E kettő nem áll ellentmondásba, hanem a hit megfoghatatlan gazdagságának csodája fejeződik ki benne. Aki ezt érzi és megéli, az az örvendezők futásával fut. Tudja, hogy a követi megbízás neki is szól: „*menjete el, adjátok hírül!*”

A sír üres, itt van közöttünk a Feltámadott, és ő meg is szólít bennünket. Nevünkön hív, hiszen ismer mindnyájunkat. Akadályoz-e valami abban, hogy megismerjük őt, felismerjük a hangját, és engedelmeskedünk neki? Egészen közel enged, sőt közel von magához. Ki akarja ránk is árasztani szeretetét, vigasztalását, és szolgálatra akar elküldeni azok felé, akik még nem találkoztak vele. Így lesz teljessé húsvét üzenete: „*Isten örök életet adott nekünk*”, hiszen üres a sír, „*és ez az élet az ő Fiában van*”, hiszen találkoztunk vele.

Vigyázz, nehogy elszalaszd a vele való találkozást!

Minden kedves olvasóknak áldott húsvéti ünnepeket kívánunk!

Szódi Baptista Gyülekezet

Miért verték vasba a szódi bírót az 1848-as szabadságharc alatt?

A községi rendezvények sorában rendszeresen megünnepeljük március 15-ét. Ilyenkor, mint általában, minden kis településen az országos, és legfőképp a budapesti történelmi események kerülnek felelevenítésre. Az ország története elvileg a 3200 település történetéből áll össze, azonban ebben a „vízfejű” országban a fővárosi történések szerepének megítélése a meghatározó. A budapesti események és egy kis település történelmi múltja között közvetlen kapcsolat nem minden esetben mu-

tatható ki. Vizsgáljuk meg milyen különös esemény történt 1848-ban Szódön!

A Nemzetőrség felállítása

1848 márciusa meghozta a parasztságnak a jobbágyfelszabadítást, a földesúri terhek, többek között a tized, a dézsma és a robot eltörlését. A forradalom vívmányainak megvédése a 12 pontban is megjelenik, mégpedig abban a pontban, ahol „Nemzetőrség felállítását” követelik. Az ápri-

li törvények elfogadása után indult meg országos szinten a Nemzetőrség szervezése. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye nyolc őrnagy kerületre osztotta a megye nemzetőrségét. A negyedik kerületbe tartozott Vác és a járás községei között Szód is. Az összeírásra kijelölt létszám Szódön 87 fő, viszonyításként Rátóton 24, Vácson 1374 fő volt. Maga az összeírás félreértésekre adott okot, mert a nép azt hitte, hogy a lajstromba vétel újoncoszás céljából történik. A szakirodalom szerint a környéken több tótajkú község, többek között Szód, Rátót és Bottyán is kü-

lönböző ürügyekre hivatkozva próbált meg kibújni a „dologidőben” (aratás) végzendő terhes szolgálatot megelőző összeírás alól. A fentiek miatt Szódöt is megbízhatatlannak számító falunak minősítették, és időlegesen felfüggesztették a Nemzetőrség szervezését. A Nemzetőrség szervezése és maga az összeírás is a lakosság körében – a korábbi rossz beidegződések következtében – ellenszegülést eredményezett. A vármegye területén elsősorban a német és szlovák nyelvű falvakban történtek zavargások, mivel itt sokáig talán azt hitték, hogy az összeírás

katonaaállítás (újoncozás) céljából történik, de az is elképzelhető, hogy ezen falvak a nemzetiségi hovartozásuk miatt nem tudtak teljes mértékben azonosulni a magyar nemzeti törekvésekkel. Még érthetőbb oka lehetett az ellenállásnak az, hogy a tót ajkú községek lakosai közé a tót nyelvet nem beszélő biztosok szálltak ki, és ők nem tudták érthetően elmagyarázni jövetelük célját. A fenti okok együttesen vezettek oda, hogy Sződ helység lakosai közül többen a kiküldött tisztviselőket (azaz az összeíró küldöttség tagjait) agyonveréssel fenyegették meg! Azt a rémhírt terjesztették, hogy a Nemzetőrségbe összeírtakat más vidékre, vagy éppen külföldre viszik katonáskodni. Aki az ellenkezőjéről kívánta őket meggyőzni, azt ámitónak tartották. Az alispán május 21-én rögtönítélő katonaságot kért. A katonaság érkezésének hírére általában minden településen lecsendesedtek a kedélyek, és vállalták az ismételt összeírást, Sződön viszont egy hónap múlva újból fellobbant az ellenállás. A megyei bíróság a falu lázító bíróját, Mikó Józsefet kétnapi böjttel (azaz heti két napi böjttel) súlyosbíttott fél év börtönre ítélte.

Törvényszéki ítélet a szódiak ellen

A törvényszék Sződön 1848. június 8-án kezdte meg a tanúk kihallgatását. Volt, aki önként tett vallomást és volt, akit erre fel kellett szólítani. A megye törvényszéke az ellenszegülőkkel, felbujtókkal szemben a következő ítéleteket hozta.

Az elítéltek névsora:

» Mikó József 46 éves, római katolikus, egész telkes szódi gazda, egyben a falu bírójája,

- » Mészáros Mihály 40 éves, nő, római katolikus, 2/4 telkes szódi gazda,
- » Sluszni Mihály 38 éves, nő, római katolikus, zsellér,
- » Virág András 23 éves római katolikus, nő, zsellér,
- » Zachár József 49 éves római katolikus, nő, 1/2 telkes szódi gazda,
- » Ifj. Erdélyi János 46 éves római katolikus, nő, zsellér.

Az ítélet indokolása:

Mindnyájan mint a Nemzetőrségbe való beállást elrendelő törvény iránt engedetlenségre izgatók, és a Nemzetőrségnek ugyanott célba vett összeírása alkalmával elkövetett ellenszegülés és botrányos kihágások okozásáért állítottak törvényszék elé, ahol a fennforgó vádak iránt egyenként lettek kihallgattatva.

Mikó József bíró ellen felhozott vád és az ítélet: az összeíró küldöttség szódi megjelenését megelőző napon este házához összehívta a lakosságot, és ott tudtukra adta, hogy sem a mogyoródiak, sem a csomádiak nem akartak az Őrseregbe állni. Sem ő, sem pedig fia, még kétezer forintért sem állna be katonának. A vele szembesített Deák Mihály és Rusznyák József tanúk vallomásaival ellentétben cáfolta azt a vádbeli állítást, hogy mint bíró nemcsak a lakosság előtt mutatkozott késznek a törvények iránti ellenszegülésre, hanem még másokat is hasonló magaviseletre szólított fel. Tettének következményeként hivatalos bírói hivataláról elmozdították, és büntetésül vasba verve, közmunkán és hetenként két napi böjt mellett letöltendő félévi rabságra ítélték.

Mészáros Mihály ellen felhozott vád és az ítélet: mikor az összeíró küldöttség a nevét kérdezte, azt válaszolta, úgy hívnak, mint tegnap, sőt, egyéb illetlen beszéddel az ellenszegülés és az előjáróság megvetése jelét

adta, súlyos beszámítás alá eső vétkes tettéért négy hónap rabságra ítélték.

Sluszni Mihály ellen felhozott vád és az ítélet: a küldöttség előtt éles, hosszú késsel jelent meg, és azt a csizmaszárából kihúzva Mészáros Mihálytól azt kérdezte, van-e nála szintén kés? Amikor az azt mondta: nincs, így reagált: „akkor nem vagy ember”! Mivel őt is megtámadásra szólította fel és lázította, tettéért három hónap rabságra ítélték.

Virág András ellen felhozott vád és az ítélet: a törvényt magyarázó küldöttségnek a legilletlenebb kifejezéssel és megvetéssel azt mondta, hogy a törvények nem a királytól vannak, és hogy nyomtathat ilyet akárki, mely által az engedetlen szódi népet még inkább felingerelte, ezért két hónap fogságra ítélték.

Zachár József ellen felhozott vád és az ítélet: a bírót szeme kiszúrásával fenyegette, de saját mentségére hozta fel, hogy ő ezt csak arra mondta, ha a bíró az összeírásba mást beírat, magát pedig kihagyja. Az enyhítésére szolgáló ezen körülménynél fogva csupán két heti fogságra ítélték.

Erdélyi János ellen felhozott vád és az ítélet: azon illetlen magaviseletéért, hogy az összeírást végző küldöttség eljárása alkalmával idős apját az összeírás helyéről kihúzta az utcára, mentségére szolgál, hogy attól félt, a felbőszült nép bántalmazni fogja őket. Erdélyi János büntetése csupán megdorgálás volt.

A fogságra ítélteknek a fogva tartásuk alatt elfogyasztott kenyér árát, valamint a beszállításuk során az őket kísérő katonaság élelmezését és a fogaton történő szállításuk díját is meg kellett fizetniük. A határozat kimondta, hogy amennyiben a vádlottak vagyonihiánya miatt a katonaság napidíjai nem lennének behajthatóak, akkor

a belügyminiszteri rendelet értelmében a teljes engedetlen lakosság, azaz a falu, mint communitas, kollektívan lesz elmarasztva. Az ítéletet követően már 1848 júliusában és augusztusban is kérelemmel fordultak a szódiak az igazságügyi miniszterhez. A börtönre ítélt bírójuknak kegyelmet kérő levelükben a bíró ártatlanságára és betegségére hivatkoztak, az orvosi vizsgálat azonban egészségesnek találta Mikó Józsefet. 1848. augusztus 8-án kelt levelében a szódi jegyző, Fischer József ismételt felmentést és új ítéletet sürgetett, az új bíró, Dinka János és még nyolcvan szódi lakos is aláírta a kérelmet. Az Igazságügyi Minisztérium november 1-jén kelt levelében elutasította a szódiak ismételt kérelmét.

Szódiak a szabadságharcban

A szabadságharcban résztvevő szódiak vonatkozásában a Pest Megyei Levéltár „Haynau-féle” irataiban felsorolt nevek nyújtanak támpontot. „Névjegyzéke azon egyéneknek, kik a forradalmi táborban bármi katonai szolgálatot tettek, s jelenleg a vácsi járásban találtak.” Hat olyan szódi (vagy esetleg magukat pénzért szódiak valló?) személy található a lajstromban, aki a fenti kritériumnak megfelel. Nevükön kívül nincs más megkülönböztető jel az első személyt kivéve, aki evangélikus szolga és nem rendelkezik elbocsátó levéllel, míg a többiek római katolikus földművesek és van elbocsátó levelük (obsitjuk). Szolgálati idejük 1848 szeptemberétől 1849 szeptemberéig tartott. A katonák név szerint a következők voltak: Kameniczky András, Kiss András, Malonich János, Bikula János, Darza János, Buskó István.